

Table with 2 columns: Item name and quantity. Includes items like 'Պարտի և Բէ գաւառաց համար', 'Տարեկան', 'Վեցամսեայ', etc.

Գրամի փոխարէն փոստայի փուլ կը ընդունուի 115 գրուելի փուլն 100 գրուելի հաշուով:

ՔԱՆԱ ՓԱՐԱ

Ա. ՏՄԻԻ ԹԻԻ 64

ՔԻՒՋԱՆՈՒՄ

ՀԱՅԱՐԵՐԻ ԱՄԵՆՈՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԻԱՂԱԲԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՒԵՆ

ԲԻՒՋԱՆԴ ԻԷՉԵԱՆ

27 ՇԱՊՈՆ 1314

18 ԲԵՆԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 1312

روزنامه
ارمنيه يوي وسياسي
صاحب امتياز ومدیر مؤيد
پوزانت کیمیا

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KETCHIAN
Bab Aali Djeddéssi, No. 89.
CONSTANTINOPLE

ՔԱՆԱ ՓԱՐԱ

Ա. ՏՄԻԻ ԹԻԻ 64

Գ. ՊՈՒՄ, 18/30 ՅՈՒՆԻՈՒՐ, 1897

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

Ի ՀԱՅՐԵՆԻՍ ՎԵՐԱԳՐԱԳՈՒՄ

Ի հայրենիս վերագրածուած այս 25 կամ 30 հարգար ազգայնոց ինչ-քեր գանձուող պատճառ ունեցող Յանձնաժողովը, Շուկային մաս ըլլալու համար, Մեծ Կոթի մէջ որդուած սենեակ մը կը դուռնաբար ի կառավարութեան կողմէ իրեն օգնելու համար նշանակուած են ռատիկալութեան քովայն մը և քով մը, որը Պատրիարքարանի բարձրագոյն մը հետ կ'ընթանուի որ և որի քով որ տարագրելաներուն ինչը գտնուելի իմացուած է, եթէ մէկն որոյ քով այս մարդիկ մեկնելու պահուն դրամ թողլով կամ գոչք թողած են չուղէ Յանձնաժողովին ներկայանալ, քովայն ու որդուած անորոշ են յանուն օրինաց Յանձնաժողովին առկա բերել զայն: Եթէ գոյ տեղ մը բանալ ուրիշ, ոտակալութեան նոյն պայ- սածակալը իշխանութեան նոյն օրի- նական ամէն ձեւակերպութեամբ անարու: Յանձնաժողովը իր արդիւն- ունի, ուր գտնուած գրանցումն ու թուղթերը կը պահէ, մինչև որ ա- մէկն ապահով միջոցով հասցնէ իր- ինց տեղեւոր, և այն արդիւնքն պահպանուած իր մէջէն գանձակալի մը յանձնած է: Իր անգամներէն մէկն որդուած է յանուն Յանձնա- ժողովին երկու ուր որ առնելը մը կ'ենայն ստուգուած է: Գիւտ մը կ'առանջորդէ ուրիշ գիւտի մը: Պիկիցիքի մը առնելովը գանձուած գանձուն Յանձնաժողովը կ'իմանայ թէ նոյն տեղն ուրիշ Պիկիցիքի մ'ալ գոչքերուն նկատմամբ անուած տեղեկութիւնը պատճառ կ'ըլլայ ուրիշ Միջոցներէն թիւրու աւելի կարեւոր պահանջներն ու ասանդին գոյութիւնն ապացուցանելու:

Ներկայացնեն Ասիական Հնաւանդ Հաստատութիւն մ'է, և ամէն Հա- նափութիւն իր կէտիկներն ունի, իրեն կայուած, շարժուն գոչք, կամ վայելան իրաւունք (վեչախմայլը): Թէեւ բնակիչները, ջրկիրները, պահապանները կամ ջրանկիրները կրնան փոխուիլ, հիններն իրենց եր- կիրը կը դառնան և նորերը կու- գան, բայց այս հաւաքական գրա- մագրուելը կը մնայ, նորերները պար- տաւորութիւններ կրտասանեն հան- դէպ նշանակութեան, և ի փոխարէն կը վայելին այն նշանակութեան ստա- յեցալ կրտասանները: Բայց երբ այս նշանակութեան անգամները խմու- վին կը հեռանան և բողբոջին նոր գրանագրու մը կը յարկընէ անոնց, ընկալալ գրութիւնն հարկ կը դնէ որ նոր գրանագրու մեկնողը գրամագրուին անոր հետ տայ օ՛ և է ձեւով մը, քանի որ կը տի- բարկուի և յարժուանէ արժեքն որոյն կարելի է, բայց վա- յերման իրաւունքն Ասիական այ գրա- մագրուել մ'է: Իմաստութեան ան- գամներուն շատութեան և տարե- կան շահերուն մեծութեան համա- մաս: Ահա այս շատ փայտիկ ինչ- զի կը զբաղեցնէ այժմ թէ Տարա- գրեցող Յանձնաժողովն և թէ միւս Յանձնաժողովն որ Ռատիկալութեան Գիւտը կը գումարի: Գաղափարական փոփոխուած անգամ Տիգրան էֆ. Տեր ներքեան, Տարագրելու Յանձնա- ժողովին բարեկան աստիճանալը, միւս Յանձնաժողովին ալ անգամ ըլլալով, երկու մարմիններուն հա- մատեւրութիւնն և գործակցութիւնն ապահովուած են: Մեր առած տե- ղեկութեան նայելով, Ռատիկալու- թեան կողմէ պէտք եղած դերու- թիւնը կ'ընթայտի, և օրինաւոր պա- յանդէսներուն նոր նախարար վան. Շէֆիք պէյն ուղղադատու- թեան Սրբ այ գործ օրինաւորու- թեան յոսանք յառաջ տարին իրաւունք և յարկութեան իրաւունքները, որով շատ մը տարագրուածներ իրենց գոչքին, ինչքն և իմաստական իրաւունք- ներուն տիրանան, ապահով ենք որ կարող պիտի ըլլանք ակել ընդար- ձակօրէն խօսելու Ն. Վանսթեանի ար- ջուցած փայլակալից արձանի և ար- յուցածութեան վրայ այսքան ըն- նապատ զբաղմունքն իրաւունքն, զարձակ գործի մը մէջ, յորում հա- զարարող հպատակներու օրինա- վոր ճանուած շահերը կան ինչ- քոյ ներքեւ:

Իրենց օրինաւոր պահանջներուն Յանձնաժողովին ներկայացնեն: Գա- ռոչ, ազգ, տպուկ շրջաբերական, բերանացի յորդոր, ինչ որ պէտք է զանց ընելու չեն առանջորդը և այլ ազգային եկեղեցական պայտօնայք, ինչպէս «Բիւզանդիոն» ալ իր պար- տակալութեան բաժինը զանց չը- ըաւ, քանիցս անգամ աշարքութիւն գործնելով այս կարեւոր խնդրոյ դրայ: Բայց «Բիւզանդիոն» ձայնը չի հասնիր ներքին գաւառներու մին- չեւ այն հեռուոր գիւղերն ուր հի- մա պէտք է գտնուին այս մարդոց մէ շարքը:

ՔահանայՍրբան—զնացած եմ ի Հնդ- կաստան. և կը զարմանամ, թէ ուս- տից առած է այդ տեղեկութիւնն «Բազմալէզարի պատճառն Յորտա- ճագիրն»: Մտոյք է սակայն՝ որ ես գործած եմ Հնդկահայոց մեծագործութեանց, գործառնութեանց, և երբեմնակի վի- ճարանութեանց և խոռովութեանց վե- ռայ ընդ զանազան ժամանակս այս և այն Առաջորդաց հետ, և նոցա վերայ ընդարձակ տեղեկութիւններ ստացած եմ, և Հնդկաստանի մէջ տպագրեալ գիրքերն և գրքեր ձեռք բերելու աշ- խատած եմ սկսեալ 1845 թուականէն: Ես այս բարձրագոյն տեղեկութիւննե- ընէ ցաւ ի սիրտ ուշադիր լինելով, թէ Հնդկաստանի Հայ գաղթականութիւնն տակաւ առ տակաւ կորսուելու վտան- գի մէջ է յարկով անգղիական լեզուին և կրօնի, 1868 թուին Մաթա շարա- թաթեթի 858 թուով մի երկար գը- ռութիւն հրատարակեց շայն ոմն քա- հանայ ստորագրութեամբ, և Աղբ. Հնդկեր իշխանութեան ուշադրու- թիւնն հրահրեց: Ս, որ թիւիւս շուրջ 30 տարիներէ յետոյ նոյն կա- ռեւորութիւնն ունի այսօր . . . Ու- ընմն ուղղելի է և այս սխալն թէ զնացած լինիմ ի Հնդկաստան: Գ. էջ 546, իրեալ վիճելեանի համար կը գրէ. թէ Արծի Տարաքանն հաս- տատեց ի կալութեա, 1862, ուր այլ և այլ հրատարակութիւններ ըրած և են, և ապա Մ. Գ. Թաղիաղեանի Ազգա- սէր լրագրէն մի վկայութիւն յուսով կը ըրէ ի գովեստ Արծի տպարանի, որ հրատարակուած է նոյն լրագրոյն 1847 տարու 118թ թիւ թերթի մէջ: Ուրեմն վիճելեանի տպարանն 1862 ին հաստատուած չէր կրնար լինել 1847 ի վկայութեամբ: Պարոն Պոլոս վիճելե- անն Գ. Պոլոսի էր և մեծ եղբայր վանմանուն բովանդակի Սեր—Վիլի- Նիլիանի: Ի ինչ արուեստագէտներն լով այդ Արծի տպարանն հաստատու- էր 1846 թուին, իստ գեղեցիկ սա- սերով և ծաղկազարդով, բայց ապա բաշխութիւն չգտնելով ստիպուել էր դառնալ իւր հայրենիքի ի Գ. Պո- լոս ուր և վախճանեցաւ: Ահաւասիկ, այսօրէիկ են Բազմալէզ- ձանդարանի ուղղելի սխալներն, որք թէեւ այնքան կարեւորութեան չունին, բայց պատմութիւնն ի մանուկ իսկ պարտ է ճշգրտութեամբ անանել յեա- տայից, որոյ համար ներդրութիւն ինչ- բերով Հանդիարանի Պատ. Նիւազրու- թիւնն, կը վերջացուեն խոսքս:

Սրբանային Միութեան Միտա- նութեան հրատարակած Բազմալէզ- ձանդարանի անցեալ (1896) զեկ- տերերը անսովորութիւն Հայկական Տը- պագրութեան Պատմութեան յատկա- ջեալ բաժնին մէջ մի քանի վկայներ նշանակելով, պարտ է քանակաւ ուղղել զանոնք, վստահելով որ Պատ. Յոչ- ուսագիրն անաշուտութեամբ կ'ըն- ղուին: Ա. էջ 545. Հնդկահայ գաղթա- կանութեան մէջ երեւցած արդիւնա- գործ անձերն իրենց միայն գիւղա- կան Յովհաննէս, զՊաղիարեան Մեա- ռով պէ և զՎիլիէնեան, նախ Առ- զայեանի համար կ'ընէ թէ Մարա- սերական կրտած ձեռնարկը հինգու- ներէն է ի Վարկութեան: Մարազաքա- կան ձեռնարանն հաստատուած է յամիւ 1821 տարու 2. որոյ մէջ Հայկական լեզուի վարժարանը նշանակուած է Գ. Յովհ. Յարութիւն Աղաւոր. և «ստորին» վարժարան Գ. Աւետիք- նազար. 1825ին յիշեալ Գ. Ս. Աղա- նուրն հրատարած էր, «ստաղադրեալ լինելով ետեւի ի քաղաքէս» (Վարկա- թայ). և նորա փոխարէն ընտրուած Գ. Յարութիւն Գաղաթեան առաջին վարժարանն էր, որ արձանագր. Յովհ. Աւետիքեան և Մեարովի Գաղթեան հանձնարարութեամբ կ'ընտրուէր, բան մը որ պատիւ կը բերէ Ու- ստիկանութեան նոր նախարար վան. Շէֆիք պէյն ուղղադատու- թեան Սրբ այ գործ օրինաւորու- թեան յոսանք յառաջ տարին իրաւունք և յարկութեան իրաւունքները, որով շատ մը տարագրուածներ իրենց գոչքին, ինչքն և իմաստական իրաւունք- ներուն տիրանան, ապահով ենք որ կարող պիտի ըլլանք ակել ընդար- ձակօրէն խօսելու Ն. Վանսթեանի ար- ջուցած փայլակալից արձանի և ար- յուցածութեան վրայ այսքան ըն- նապատ զբաղմունքն իրաւունքն, զարձակ գործի մը մէջ, յորում հա- զարարող հպատակներու օրինա- վոր ճանուած շահերը կան ինչ- քոյ ներքեւ:

Յովհաննէս Սրբանային Միութեան Միտա- նութեան հրատարակած Բազմալէզ- ձանդարանի անցեալ (1896) զեկ- տերերը անսովորութիւն Հայկական Տը- պագրութեան Պատմութեան յատկա- ջեալ բաժնին մէջ մի քանի վկայներ նշանակելով, պարտ է քանակաւ ուղղել զանոնք, վստահելով որ Պատ. Յոչ- ուսագիրն անաշուտութեամբ կ'ըն- ղուին: Ա. էջ 545. Հնդկահայ գաղթա- կանութեան մէջ երեւցած արդիւնա- գործ անձերն իրենց միայն գիւղա- կան Յովհաննէս, զՊաղիարեան Մեա- ռով պէ և զՎիլիէնեան, նախ Առ- զայեանի համար կ'ընէ թէ Մարա- սերական կրտած ձեռնարկը հինգու- ներէն է ի Վարկութեան: Մարազաքա- կան ձեռնարանն հաստատուած է յամիւ 1821 տարու 2. որոյ մէջ Հայկական լեզուի վարժարանը նշանակուած է Գ. Յովհ. Յարութիւն Աղաւոր. և «ստորին» վարժարան Գ. Աւետիք- նազար. 1825ին յիշեալ Գ. Ս. Աղա- նուրն հրատարած էր, «ստաղադրեալ լինելով ետեւի ի քաղաքէս» (Վարկա- թայ). և նորա փոխարէն ընտրուած Գ. Յարութիւն Գաղաթեան առաջին վարժարանն էր, որ արձանագր. Յովհ. Աւետիքեան և Մեարովի Գաղթեան հանձնարարութեամբ կ'ընտրուէր, բան մը որ պատիւ կը բերէ Ու- ստիկանութեան նոր նախարար վան. Շէֆիք պէյն ուղղադատու- թեան Սրբ այ գործ օրինաւորու- թեան յոսանք յառաջ տարին իրաւունք և յարկութեան իրաւունքները, որով շատ մը տարագրուածներ իրենց գոչքին, ինչքն և իմաստական իրաւունք- ներուն տիրանան, ապահով ենք որ կարող պիտի ըլլանք ակել ընդար- ձակօրէն խօսելու Ն. Վանսթեանի ար- ջուցած փայլակալից արձանի և ար- յուցածութեան վրայ այսքան ըն- նապատ զբաղմունքն իրաւունքն, զարձակ գործի մը մէջ, յորում հա- զարարող հպատակներու օրինա- վոր ճանուած շահերը կան ինչ- քոյ ներքեւ:

Օրինակի համար, Պոլսոյ կողմի մեծ մըստատան մէջ բնակիչներն ունին լայնատարած մոմալթէ ծած- կիցներ, ամէն մին 5-10 ոսկիի շնուն, զոր բնակիչը ընկերու- կանութիւնը կամ իմաստութիւնը վարձու կուտար մարտին առկա վի- յերու հարկադրուած մայրուանե- թու տերերուն: Այս ծածկոյթներու հաստատ գրամագրուել մը կը կաղ- մեն, որոյ եկամուտն այն իմաս- տութեան օրինաւոր շահերուն մէջ մասը կը կաղմէ: Յանձնաժողովին ի- թին տրուած տեղեկութեան համա- մաս այս ծածկոյթներու մեծ մասը գտնի է, և այն առթիւ ստուգելի է թէ նոյն բնակիչներն ունենին նաև քանի մը հարկեր փոխարէն արձե- քով ուրիշ հաստատ գոչք գոր կը շահագործէին, ինչպէս՝ եղբոր, սայ- լեր, ձողեր հակերու փոխարէնի համար, նաև բնակիչներուն յա- տակ համատներ, ևն: Աստի ինչ- պէս սեփականութեան իրաւունքն, այնպէս ալ վայելան իրաւունքը վերաբերելով այն բնակիչներուն որք հիմակ իրենց գաւառները կը գտնուին, Յանձնաժողովը ձեռնար- կած է այս մասին կարեւորն ի գործ դնելու:

Ինտանկիներէն զատ, ջրկիր- ներ, գիւղերային պահապաններ, ջրան- կիրներ և ուրիշներ ունին, կէ- սակներն, գործ մը բանկու, շահ- գործելու իմաստական իրաւունք- ներ, որք մէկ մէկ գրամագրուել կը

Սրբանային Միութեան Միտա- նութեան հրատարակած Բազմալէզ- ձանդարանի անցեալ (1896) զեկ- տերերը անսովորութիւն Հայկական Տը- պագրութեան Պատմութեան յատկա- ջեալ բաժնին մէջ մի քանի վկայներ նշանակելով, պարտ է քանակաւ ուղղել զանոնք, վստահելով որ Պատ. Յոչ- ուսագիրն անաշուտութեամբ կ'ըն- ղուին: Ա. էջ 545. Հնդկահայ գաղթա- կանութեան մէջ երեւցած արդիւնա- գործ անձերն իրենց միայն գիւղա- կան Յովհաննէս, զՊաղիարեան Մեա- ռով պէ և զՎիլիէնեան, նախ Առ- զայեանի համար կ'ընէ թէ Մարա- սերական կրտած ձեռնարկը հինգու- ներէն է ի Վարկութեան: Մարազաքա- կան ձեռնարանն հաստատուած է յամիւ 1821 տարու 2. որոյ մէջ Հայկական լեզուի վարժարանը նշանակուած է Գ. Յովհ. Յարութիւն Աղաւոր. և «ստորին» վարժարան Գ. Աւետիք- նազար. 1825ին յիշեալ Գ. Ս. Աղա- նուրն հրատարած էր, «ստաղադրեալ լինելով ետեւի ի քաղաքէս» (Վարկա- թայ). և նորա փոխարէն ընտրուած Գ. Յարութիւն Գաղաթեան առաջին վարժարանն էր, որ արձանագր. Յովհ. Աւետիքեան և Մեարովի Գաղթեան հանձնարարութեամբ կ'ընտրուէր, բան մը որ պատիւ կը բերէ Ու- ստիկանութեան նոր նախարար վան. Շէֆիք պէյն ուղղադատու- թեան Սրբ այ գործ օրինաւորու- թեան յոսանք յառաջ տարին իրաւունք և յարկութեան իրաւունքները, որով շատ մը տարագրուածներ իրենց գոչքին, ինչքն և իմաստական իրաւունք- ներուն տիրանան, ապահով ենք որ կարող պիտի ըլլանք ակել ընդար- ձակօրէն խօսելու Ն. Վանսթեանի ար- ջուցած փայլակալից արձանի և ար- յուցածութեան վրայ այսքան ըն- նապատ զբաղմունքն իրաւունքն, զարձակ գործի մը մէջ, յորում հա- զարարող հպատակներու օրինա- վոր ճանուած շահերը կան ինչ- քոյ ներքեւ:

Սրբանային Միութեան Միտա- նութեան հրատարակած Բազմալէզ- ձանդարանի անցեալ (1896) զեկ- տերերը անսովորութիւն Հայկական Տը- պագրութեան Պատմութեան յատկա- ջեալ բաժնին մէջ մի քանի վկայներ նշանակելով, պարտ է քանակաւ ուղղել զանոնք, վստահելով որ Պատ. Յոչ- ուսագիրն անաշուտութեամբ կ'ըն- ղուին: Ա. էջ 545. Հնդկահայ գաղթա- կանութեան մէջ երեւցած արդիւնա- գործ անձերն իրենց միայն գիւղա- կան Յովհաննէս, զՊաղիարեան Մեա- ռով պէ և զՎիլիէնեան, նախ Առ- զայեանի համար կ'ընէ թէ Մարա- սերական կրտած ձեռնարկը հինգու- ներէն է ի Վարկութեան: Մարազաքա- կան ձեռնարանն հաստատուած է յամիւ 1821 տարու 2. որոյ մէջ Հայկական լեզուի վարժարանը նշանակուած է Գ. Յովհ. Յարութիւն Աղաւոր. և «ստորին» վարժարան Գ. Աւետիք- նազար. 1825ին յիշեալ Գ. Ս. Աղա- նուրն հրատարած էր, «ստաղադրեալ լինելով ետեւի ի քաղաքէս» (Վարկա- թայ). և նորա փոխարէն ընտրուած Գ. Յարութիւն Գաղաթեան առաջին վարժարանն էր, որ արձանագր. Յովհ. Աւետիքեան և Մեարովի Գաղթեան հանձնարարութեամբ կ'ընտրուէր, բան մը որ պատիւ կը բերէ Ու- ստիկանութեան նոր նախարար վան. Շէֆիք պէյն ուղղադատու- թեան Սրբ այ գործ օրինաւորու- թեան յոսանք յառաջ տարին իրաւունք և յարկութեան իրաւունքները, որով շատ մը տարագրուածներ իրենց գոչքին, ինչքն և իմաստական իրաւունք- ներուն տիրանան, ապահով ենք որ կարող պիտի ըլլանք ակել ընդար- ձակօրէն խօսելու Ն. Վանսթեանի ար- ջուցած փայլակալից արձանի և ար- յուցածութեան վրայ այսքան ըն- նապատ զբաղմունքն իրաւունքն, զարձակ գործի մը մէջ, յորում հա- զարարող հպատակներու օրինա- վոր ճանուած շահերը կան ինչ- քոյ ներքեւ:

Սրբանային Միութեան Միտա- նութեան հրատարակած Բազմալէզ- ձանդարանի անցեալ (1896) զեկ- տերերը անսովորութիւն Հայկական Տը- պագրութեան Պատմութեան յատկա- ջեալ բաժնին մէջ մի քանի վկայներ նշանակելով, պարտ է քանակաւ ուղղել զանոնք, վստահելով որ Պատ. Յոչ- ուսագիրն անաշուտութեամբ կ'ըն- ղուին: Ա. էջ 545. Հնդկահայ գաղթա- կանութեան մէջ երեւցած արդիւնա- գործ անձերն իրենց միայն գիւղա- կան Յովհաննէս, զՊաղիարեան Մեա- ռով պէ և զՎիլիէնեան, նախ Առ- զայեանի համար կ'ընէ թէ Մարա- սերական կրտած ձեռնարկը հինգու- ներէն է ի Վարկութեան: Մարազաքա- կան ձեռնարանն հաստատուած է յամիւ 1821 տարու 2. որոյ մէջ Հայկական լեզուի վարժարանը նշանակուած է Գ. Յովհ. Յարութիւն Աղաւոր. և «ստորին» վարժարան Գ. Աւետիք- նազար. 1825ին յիշեալ Գ. Ս. Աղա- նուրն հրատարած էր, «ստաղադրեալ լինելով ետեւի ի քաղաքէս» (Վարկա- թայ). և նորա փոխարէն ընտրուած Գ. Յարութիւն Գաղաթեան առաջին վարժարանն էր, որ արձանագր. Յովհ. Աւետիքեան և Մեարովի Գաղթեան հանձնարարութեամբ կ'ընտրուէր, բան մը որ պատիւ կը բերէ Ու- ստիկանութեան նոր նախարար վան. Շէֆիք պէյն ուղղադատու- թեան Սրբ այ գործ օրինաւորու- թեան յոսանք յառաջ տարին իրաւունք և յարկութեան իրաւունքները, որով շատ մը տարագրուածներ իրենց գոչքին, ինչքն և իմաստական իրաւունք- ներուն տիրանան, ապահով ենք որ կարող պիտի ըլլանք ակել ընդար- ձակօրէն խօսելու Ն. Վանսթեանի ար- ջուցած փայլակալից արձանի և ար- յուցածութեան վրայ այսքան ըն- նապատ զբաղմունքն իրաւունքն, զարձակ գործի մը մէջ, յորում հա- զարարող հպատակներու օրինա- վոր ճանուած շահերը կան ինչ- քոյ ներքեւ:

Սրբանային Միութեան Միտա- նութեան հրատարակած Բազմալէզ- ձանդարանի անցեալ (1896) զեկ- տերերը անսովորութիւն Հայկական Տը- պագրութեան Պատմութեան յատկա- ջեալ բաժնին մէջ մի քանի վկայներ նշանակելով, պարտ է քանակաւ ուղղել զանոնք, վստահելով որ Պատ. Յոչ- ուսագիրն անաշուտութեամբ կ'ըն- ղուին: Ա. էջ 545. Հնդկահայ գաղթա- կանութեան մէջ երեւցած արդիւնա- գործ անձերն իրենց միայն գիւղա- կան Յովհաննէս, զՊաղիարեան Մեա- ռով պէ և զՎիլիէնեան, նախ Առ- զայեանի համար կ'ընէ թէ Մարա- սերական կրտած ձեռնարկը հինգու- ներէն է ի Վարկութեան: Մարազաքա- կան ձեռնարանն հաստատուած է յամիւ 1821 տարու 2. որոյ մէջ Հայկական լեզուի վարժարանը նշանակուած է Գ. Յովհ. Յարութիւն Աղաւոր. և «ստորին» վարժարան Գ. Աւետիք- նազար. 1825ին յիշեալ Գ. Ս. Աղա- նուրն հրատարած էր, «ստաղադրեալ լինելով ետեւի ի քաղաքէս» (Վարկա- թայ). և նորա փոխարէն ընտրուած Գ. Յարութիւն Գաղաթեան առաջին վարժարանն էր, որ արձանագր. Յովհ. Աւետիքեան և Մեարովի Գաղթեան հանձնարարութեամբ կ'ընտրուէր, բան մը որ պատիւ կը բերէ Ու- ստիկանութեան նոր նախարար վան. Շէֆիք պէյն ուղղադատու- թեան Սրբ այ գործ օրինաւորու- թեան յոսանք յառաջ տարին իրաւունք և յարկութեան իրաւունքները, որով շատ մը տարագրուածներ իրենց գոչքին, ինչքն և իմաստական իրաւունք- ներուն տիրանան, ապահով ենք որ կարող պիտի ըլ

նի օրէ ի վեր Պոլս կը դառնուէր, Գլխաւորը վերադարձաւ երէկ:

— Փաստարան Գրիգոր Էջ. Զօհրայ պար մարաթաղաք վերադարձաւ Բարիէն:

Ըստ փախաբանաց թաղի Պատ. ազգայնաց Աննէ. Ս. Պատարարը Հայրն հրատարակ է Ս. Պատարարը մատուցանել յեկեղեցու զիւղիս յառաջիկայ 19/31 Յունիսի կիւրակէ օրն:

Մասնը յարգանքով ի Դիմաց Թաղական Խորհրդի Արեւմտալի Արեւմտալի Թ. Յ. Ինձնութեան Ն. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ Գատաղիւղ

Ազգային Պատրիարքարանի 1891 թուական կրօնական տրամադրութեան համաձայն Ս. Եպիսկոպոս Գեորգ. Տ. Հնչեցիկ Ս. Եպիսկոպոս Կիւրակէ Է. Ս. Պատարարը մատուցանել յեկեղեցու զիւղիս յառաջիկայ 19/31 Յունիսի կիւրակէ օրն:

Չայ ի տեղեկութիւն հանրութեան մեր լրագրոյ պայտըստ թուով ծանուցանելով խնդրելով

Մասնը յարգանքով ի Դիմաց Թաղ. Արեւմտալի Արեւմտալի Թ. Ս. ՊՈՇՆԱԿԵԱՆ Մ. Յ. ՈՒՆԶՅԱՆ

ԱՐՁԱՒԱՆԻ ԷՏԻՐԵՆԵՆ

Ազգ. Պոլսոյ Առաջնորդական Բարեկամ Տնօրէն Գր. Ս. Արեւն Ա. Բէյի Կիւրակէ Է. Ս. Պատարարը մատուցանել յեկեղեցու զիւղիս յառաջիկայ 19/31 Յունիսի կիւրակէ օրն:

Ի նպաստ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցի	
Մեծ Տեսքը և Ազգ. Տիկնայի	Վր. 200
Կէտրգ Գոսանեան	200
Խաչիկ և Յակոբ Փրիլճեան Եղբ.	324
Ս. Կարապետ Եկեղեցու Թորգոսական վարժարանի աղքատակի սանուհի և սանուհիք	135
Խաչիկ Ս. Գապարեան	40
Կէտրգ Ս. Պարտիկեան	15
Տիկն Ծատուր Յ. Խաչուգեան	54
Տիկն Կիւրակէ Ս. Փրիլճեան	54
Բարեկամութիւն ան	47 1/2
Ս. Եկեղեցու մէջ շրջաբերեալ պնակի հաստիք	324
Գոսան	1193 1/2

Ի նպաստ Ազգայնաց Հայագիւնի

Կէտրգ Գոսանեան 200

Խ. և Յ. Փրիլճեան Եղբ. 216 416

Գոսան 1609 1/2

Այս գումար կրօնական կարգով մը մեզ զրկուած է:

ԱՐՁԱՒԱՆԻ ԳՐՈՒՍՏԵՆ

Պրոպագ. 12 Յունիս, 97.

«Բիւզանդիոն»-է տեղեկացանք թէ իսպաղանի աղքատ հայ ընտանեաց օրինակներն և մայրերը չեն մերժեր նոյն իսկ ապաստանուած սան վարել. խորագրութիւնը ևս կը յորդորէ այդպիսիք առ այդ: Գոփիկ է իմացարութեանը ճիշդ ազգայնաց կեանքի դառնութիւնն անարեւ համար գրեթէ ամէն թուականը մէջ նոր միջոց մը խորհրդի ու ստակարարութիւնը Պրոպագ. թէ և հարուստ չէ, բայց այնքան աղքատ ալ չէ, սպասուհոյ սով կայ հոս, և հարկաւոր կանայք կամ օրհորք կարող էին պատուաւոր կերպով իրենց ճակատի քրտնաբեր ապրանքի կը ինքնընդունէ ինչպէս չեն խորհրդի Պրոպագ. գայ—տեղ չեն պակսեր անոնց Պատուաւոր անձնի համար, ըստ իս, աւելի անարգ գործ մ'է մարտի ըստ ծառայելու: Մտերայնիկներն են որ անայնպէս կը կենան և ուրիշ տեղանքի վերաբերել կը տակն առնեն ինչ որ անընդուն իրենց քաղցը:

Երբևէ ունեւորին Բնչ ամբարան է ծառայելու: Ամենքն ալ գիտան թէ անտեսական տաքանայի հետեւանք է որ երկուսը արեւկեղիկը ծառայելու ստիպեալ է. այսպիսով հետ տան տեղն ալ ազնուաբար և զթոյս կը վարուի: Ինչ պէտք բնա ըլլաւ ուրիշին, երբ կըրնան ըր ըրիւրիւրը պարել:

Արգ. խնդրեմ, Տէր, բարի ըլլաք յայտնել մեզ թէ կայ այնպիսի կին մը (ոչ ծեր, երիտասարդ) կամ օրհորք, որ համաձայնի մեր ծառայելու:

Ի Պրոպագ. գայ և ծառայելու մեր ընտանեաց ժողովն մէջ, ընդունուելով մեկէ իրեր զաւակ կամ քոյր:

Ամասկան վարձ կըմանք վճարել 80 զանկան: Պիտի գիտնայ կերակուր եփել և տան մանր մուկը գործեր կատարել: Երբ գտնուի այդպիսին, Պրոպագ. չհաւատարմի է մանէթ ճիւղ միջոցաւ բերել տալու պատրաստ եղբ մեր ծախքով:

Գոսան Գառնիկեան

ԻՍՄԻԿԵՂԻ ՀՍՄՄԻ

Բնագործի մէջ եղած հրատարակչին համաձայն, արդէն սպասուհի և վարձու ինչըրոյնք եղան: Թէ ևս այս գործն ալ մեզ չենք կրնար ստանձնել, բայց թէ քաղ. խօսիլ գիտնողները չի օրհորք մ'ըլլայ, ի Բերայ պատուաւոր ընտանիքի մը մէջ փոքր զաւակներու վարձուհիութեան պատճառ մը պատրաստ կայ: Խնայելիցի սպասուհի կամ վարձուհի ինչըրոյնք կրնան զիմիկ Խնայելի Թաղ. Խորհրդին անտեսուելու Սեպուհ Էջ. Բլատեանի, ի Պատրիարքարան:

ԲԱՐԵՅԻՄՈՒՄԱԿԱՆՔ.— Ազգ. Պոլսոյ նամակներն մէջ իշխուած գումարէն զատ, Գոսան Էջ. Գառնիկեան մը զրկուած է 432 զը. Հայագիւն և Գառնիկեան վարժարանին բարեկամ վարձուհի Փեփոնէ Յ. Մաշիկեան 216 զը, և կէս իրեւ հայագիւն, կէս ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի: Ծնորհակալ ենք վարձուհիին առանձինն առ մեզ ուղղուած նամակին համար, որով կը գնահատուի Բնագործի մը շնորհակալ ենք ներսն օգնելու համար:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԷԼԱՄԻՐԻՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համոնիցի մեզ կիկիթին մէջ: Վեհ. Սուլթանը միջոցէն նոյն միկիթի զնայ և ուրբաթ իւր աղօթքը կատարելէ յետոյ կայա. Պայտ վերադարձաւ: Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին պարսկական զեպանատան առաջին թարգման Յովհաննէս խան, և ուրբաթի զեպանատան պահակաւորներն հրամանատար, պուլխարեան գործակատարը, անթրպական զեպանատան զինուորական կցորդն և քառասունէ աւելի օտարազգիներ: Ներկայից ոմանք սենեկապետաց միջոցաւ քորմանացան կայսերական մեծարանաց:

ԱՆՍՈՒՆԻՔԻ նախնայց քննիչ Շաքիր փաշա Եւ. Ուրբա ժամանակէ յետոյ թորփումը ևս մտայն իւր պիտի երթնէ իրեն իրեն պահակաւոր Այսրեան կուսակալութեանն Հոն գտնուող Թայեալ շոքեալը Սազըզ պիտի երթնայ:

ԱՄԱՆԻՔԻ ծովագետը գտնուած երկու պահակաւորներ լրաց իրարոյ մ'ալ պիտի աւելցուի որ Բրեյվէյա պիտի մնայ:

ՀԱՆՈՒՄԱՆԻՔԻՆ ատենան սկսաւ Հեղձեղ քննիչ կատարական պաշտօնատանց հարեւորակները, որպէսզի հարեւոր գործողութիւնը աւելի կանոնաւոր կերպով կատարուին:

ՀԱՆՈՒՄԱՆԻՔԻ շինութեանց ժողովը քննութեան առաւ: Արեւմտեան Տրեպոլայ առեւ. նաւահանգիստ մը ու քարայր մը շինելու խնդիրն և հարկ դատեց նախ Մովսէսին նախարարութեան կարծիքն ստանալ:

ԳՆՁՈՒՆԵՐ.— Երուսաղիմայ շրջաւայրը գտնուող վրանաբնակ զինուորականներն որ իրենց ալ զինուորականներն, Զեռնա իշխանութիւնն ընդունելի դատեց զնշաններուն աղբարեւորելու և հարկ եղածն ի գործ պիտի դնէ:

ԵՐՈՒՍԱԿԵՂ.— Պաղատիկի մէջ հնաթասական կարեւոր զուտ մը եղած է: Երուսաղիմի Յունացի վանքին քարայրէն Հայր Բլատեան Գեփրիկիս, Մոստարացու երկրին մէջ, Մալեանի հիւանդանոցը քաղցը այցելելու դրացած էր, ուր Ս. Գեղարամի Հնչեղութիւնը քրտնաբերական նախկին տաճարի մը տեղակալ վրայ նոր եկեղեցի մը կառուցանելու առաւ է: Նախկին եկեղեցին մնացած խնամկարները (Յուսիկ) քննած ժամանակ, զիսեց որ անոնցմէ մին, ուր Ե. Բ. Գարնի մնացած էր, Պատուաւոր, Մուրիս և Եպիսկոպոս աշխարհացոյց քարտէսը կը ձեռնարկէր: Դժարատար քարտէսը մեծ մասամբ արուած էր: Այս գիտութեան կարեւորութիւն մը ունի այն ժամանակի

աշխարհագրութեան ու պատմութեան համար, վասն զի նախկին վանքերուն և ուխտակարներուն ճիշդ տեղն երևան պիտի հասնէ թերեւս: Գոյնըրը կենդանի մնացած են: Արուեստագէտն հոգ տարած է մանաւանդ ճշդիւ ներկայացնել երուսաղիմ քաղցը ու ներսն զուտը:

ՀԵՄԱՆԻՔԻ.— Վիլխիլպարէն (Տարտանէ) միջուկ իմարող կղզին հեռագրական ընդձոյգայ թիւ մը պիտի հաստատուի ծովային տաններէ մին հարկանութեամբ:

ՊԵՐՏԻՔԻ Հեռագրական տնօրէնին տեղեկագրոյն վրայ Սայայայի հեռագրական կայանին մէջ օտար լեզուաբարձրակարգութիւնը պիտի կատարուի, որովհետեւ օտարազգիներու թիւն և առեւտրական գործողութիւնը օր օրի կաւենան:

ՂԱՍԻՔԻՆՅԱՆ մէջ մանչեղու յատուկ վարժարան կը կառուցանուի համար Գառնիկի յոյն վարժարանաց հոգաբարձու թիւնը 1200 ոսկու զեպին մը դրանց:

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ երկաթուղեաց ընդհանուր քննիչ Մ. Ժաք Միւլլէր առջի օրը Բարիկ ժամանակ վարձու կատարուի նոր ժամանակացոյցն որոշելու խնդրոյն համար:

ՍՈՒՍԱՅԻՔԻ զինն Երուսաղի մէջ բարձրացաւ:

ԻՉՄԻՐԻ յոյնեան հանգանակութեան ձեռնարկելով ի նպատակ զինուորական հաստատութեանց, առաջին անգամ հարկեր երեսուն ոսկի հաւաքել են:

ԻՍՄԱԿԻՔԻ զեպանան առջի գիւրեւը սեղան մը տուա որուն ներկայ գտնուած նամակին համար, որով կը գնահատուի Բնագործի մը շնորհակալ ենք ներսն օգնելու համար:

ՀՈՒՄԱՆԻՔԻ զեպանին կընք Եւ. Հրատարակչու զեպանին առջի օրն այցելութիւն տուա միւս զեպանացի և Վիլհելմ կայսեր ծննդեան տարեգործին առթիւ եղած շնորհակարարութեանց համար շնորհակարարութիւն յայտնեց:

Մ. Կ. ՕՊՈՒՆՈՒՄ, Օսմ. Պանքալի ընդհանուր տնօրէնին օգնականին, որ Բարիկ կը գտնուի, նշանուել է Յիւն մարզիկին աղէկանը հետ:

Մ. ԱՆՏՐԵՄ ՍԻՆԿՐՈՍ տասն հարար ֆրանք նոր իրեր և Արեւմտալի Յունաց Պատրիարքարանին:

ԹՂԹԱՍԱՐԱՍԱՆ վերանախարհական որոշումը ծովագետայ տեղի շրջափակուած նամակներէն քանի փաշա պիտի առնուի և լրագրութեան (25 կրամ) հինգ փաշա: Այս որոշում պիտի գործադրուի երբ նոր զորանիւթները շրջափակուած հանուին:

ԿԻՍՏԱՆԻ.— Չուրիցիցի քարամատերները ծրագրել մը պիտի մատուցանեն կայա. կառավարութեան՝ Վոսիփոբի վրայ կամուրջ մը շինելու: Մրազը ինչ հնչեցնելու և Անատոլի երկաթուղեայ ճարտարագէտներէն Մ. Հարթման: Մարտը 45 միլիոն ֆրանք կենթադրուի:

ՆԵՄԱՆԻՍՈՒՄԻՔԻ.— Երկրապետական լրագրը կը ծանուցանեն թէ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար վարձանաւոր Մ. Լոպատով որդին՝ Մ. Ալեքսի Լոպատով նշանուել է Օստանով վաճառական Մ. Ռալլին աղէկանը հետ:

ՎՃԱՐԻՔԻ ատենի զինուորական պայմանագրով վարձու օր ընդունաւ: ԱՐԿԱՆԻ.— Երէկ ատուա թ թագապետի Գոլայ և թէ գաւառաց համար:

ԲԱՆԱՐԱՍԻՔԻ պաշտօնէից հանգուտեան թռչակի սնտուկին անցեալ սեպտեմբեր ամսուան հայտնի եղած է 6,542,041 զը, ուրիշ հանրով զը ճարեալ ամսաթղաններն և ուրիշ ծախարկեր յաւելեալ հայտնի մնացած է 5,365,268 զը, որուն 5,003,030 զը իրեն իրեն ամսանք յանձնուած է Օսմ. Պանքային:

ԱՌՈՒՄԱՆԻՔԻ համար Պատրիարքարանաց կողմէ տրուած ծանուցագրութեան նկատմամբ առաջարկուած էր որ Իմանիկեան ու Մուկարիեան ալ վաւերացնեն: Թ. Հաֆիզաթ կ'ըմանայ թէ ձեռնահաս իշխանութիւնն հարկ չէ դատարարը այն գործողութիւնն որ Պատրիարքարանաց կողմէ կը կատարուի ըստ հաստատուած օրինակի:

ՄԵՆ ՇՈՒՄԱՆԻՔԻ վերանորոգութեան յանձնարարողը նկատելով որ ձմրան պատճառաւ օրերը կարճացած ըլլալով թէ նորոգութիւնները յատուկ չեն կրթարար և թէ կարուածատերերը կը վնասուին, որոշեց առաջիկայ զարկն առնելու շնորհակարար ընդհանուր գումարն է 3538 կողով: Խոզկարաններն 32,000 կենդանի ծախուեցան արտաձեւ համար 43-55 զը, որոնք արտ տեսակին: Գնորդներ կան Անգլիոյ և Գերմանիոյ

ցեր է: Տուներէ ինկած կը վնասուեն ու ապակի կտորներէ մէկ քանի անգամ քիւրաւորուել են: Շրջակայքը զտնուած այգիներուն մէջ ծառեր արմատախիլ եղել են: Մըրկիկն յաղորդել է տեղատարաք անձներ, ուրիշ հեղեղներ գոյանալով ռուսական վնասներ հասուցրել են: Մ. Ռոշիլի գրաստան, որ Անթոյ կերթալ եղեր, փոթորիկ բռնուելով հարկ կըցեր է Լէմոս ապաստանելով ընդհանրէ ազատուի:

ԱԷՄԱՆԻՔԻ շրջակայ նաւահանգիստներուն համար օտարկան-զինուորաց սպաներ կարգուեցան: Պատակար անձանց և արգիլեալ նիւթերու մուտքը շարունակու համար:

ՀՐԱՍՏԱՆԻՔԻ.— Ի վաղը սովորութիւն է որ երբ տեղ մը հրատակախուրդեր երեսուն են նոյն նախարարները կը զրկուեն անոնց վրայ, և սպա թէ Կարի ըլլայ, օսմ. կանոնաւոր գործեր ալ կը մասնակցին հրատարակչու հարեւորներ: Սակայն իմացուած ըլլալով որ տեղ տեղ այս կանոնին հակառակ տեղի կունենայ և աւազաններու վրայ կանոնաւոր գործեր զրկուին, ձեռնահաս իշխանութեան հրաման զրկեց գաւառական ոստիկանաց հրամանատարներուն, որպէս զի իրենց ստանձնելու հրամաններու հարեւորները, և ի հարկին ստիպողական պարտաւորներու մէջ միայն զինն զինուորներու աջակցութեան:

ՄԱՐԱՆԻՔԻ ՎԻՍՏԱՆԻՔԻ.— Միսխաթի Բէյի հատիքը, մաքանեղութեան պատճառաւ, զգալիապէս պակաս ըլլալով, ըստ մը որ օսմ. զանձուէն ալ կը վնասէ, ներքին գործոց նախարարութիւնը, երաբոստիկան հրամանաւ, հրաման զրկեց ձեռնահաս իշխանութեանց որպէս զի իրան հարկուելու մի գործ զինն՝ մաքանեղութեան առաջին առիտը և ծխախոտ պահուած տեղերը իրագործելով մաքանեղեքը ձեռնարկուելու համար:

ՄԱՐԱՆԻՔԻ.— Միսխաթի մէջ տասնհինգ օրէ ի վեր ծաղկախոտ երեսուն կ'աւ և սաստիկապէս ճարակուէ: Մէկ թաղի մէջ մէկ օրուան միջոցին ութ անգամ մեռել են ծաղկախոտ:

ՅՐԱՆԱՍԱՆԻ զեպանատան Լեփէ պահակաւորներէ Թերանէ մտաւ նորագուելու և ներկուելու:

ՄՈՒՍՏԻՔԻ գործոց նախարարութեան և հեռագրական ու թղթատարական վարչութեան միջեւ գոյացած համաձայնութեամբ, թղթատարական վարչութիւնն անհանելու մը պիտի հաստատուի Գարաբաջի կամուրջի գրարար, հանրութեան զիւրութիւն մ'ընծայելու համար: Այս մասնահարկը 15 օրէն պիտի բացուի:

ԻՍՄԱԿԻՔԻ գրաւուող մը ու մարտանաւ մը, որը մէկ քանի օր առաջ Իսմիր նաւահանգիստէն մեկնած էին, անցեալ Բւ. Նորթէն նոյն նաւահանգիստը դարձրել են:

ԿԻՐՏԻՔԻ անցեալ տարուան առեւտրական ընդհանուր գործառնութիւնը եղած են 267 միլիոն զը, որուն 120 միլիոնը ներածութիւն և 147 միլիոնը արտածութիւն: Արտածուած են 80 միլիոն զը, ի մէջ 10 միլիոնը՝ օսմ. 10 միլիոնը՝ Բեյի պոչուրը, 8 միլիոնը՝ գինի, մէկ ու կէս միլիոնը խաղող, մէկ ու կէս միլիոնը կիտոր ու նարինջ, մէկ միլիոնը նուշ, չորս միլիոնը մրթ, 200 հազար՝ սպունգ, քանի միլիոնը՝ արմաթ, մէկ միլիոնը՝ պանիր և մէկ միլիոնը զրուշի զանազան պարագանք:

ԱՐԿԱՆԻ.— Երէկ ատուա թ թագապետի Գոլայ և թէ գաւառաց համար: ՄԱՐԱՆԻՔԻ պաշտօնէից հանգուտեան թռչակի սնտուկին անցեալ սեպտեմբեր ամսուան հայտնի եղած է 6,542,041 զը, ուրիշ հանրով զը ճարեալ ամսաթղաններն և ուրիշ ծախարկեր յաւելեալ հայտնի մնացած է 5,365,268 զը, որուն 5,003,030 զը իրեն իրեն ամսանք յանձնուած է Օսմ. Պանքային:

ԱՌՈՒՄԱՆԻՔԻ համար Պատրիարքարանաց կողմէ տրուած ծանուցագրութեան նկատմամբ առաջարկուած էր որ Իմանիկեան ու Մուկարիեան ալ վաւերացնեն: Թ. Հաֆիզաթ կ'ըմանայ թէ ձեռնահաս իշխանութիւնն հարկ չէ դատարարը այն գործողութիւնն որ Պատրիարքարանաց կողմէ կը կատարուի ըստ հաստատուած օրինակի:

Մ Ո Ս Ընկերութեան Բեյա շոքեալ, նաւագետ Ռ. Քոլ, ամսուայ զէպի 25ին Լիւրբուլէն հոս կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով:

ՏԵՏԵՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻՉՄԻՐԻ ԱՌԵՆՏՈՒՄԱՆ ՀՐԱՍՏԱՆԻՔԻ Անցեալ շաբաթին Իսմիրի հրապարակին վրայ աւելի կարեւոր գործեր եղան: Ի 214 կողով արհիոն ծախուեցան արտաձեւ համար՝ 70-80 զը, ի մէջ 25-քին, ծախանցին 2147 կողով չեցեալ տարուան այս միջոցին ծախանուին էր 3300 կողով: 1896ին ծախուած աֆիոններու ընդհանուր գումարն է 3538 կողով: Խոզկարաններն 32,000 կենդանի ծախուեցան արտաձեւ համար 43-55 զը, որոնք արտ տեսակին: Գնորդներ կան Անգլիոյ և Գերմանիոյ

ՏՈՒՐՈՐ Ս. ԽԱՍՏԱՆԻՔԻՆ ԵՒ ՈՐԿԻ

ԱՌԱՅԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԱԼ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄԱՐԱՐՈՅԻՔ

Հոտորակույ յոյն 1852

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասատիկ ցաւած սկսանքը, մէկ անգամին վայրկեանապէս կը լեցնեն, ցաւով զիմիկ և ըստ ժամանակը շարունակու: Կատարելագործեալ եղանակաւ, նորը, ճարակար և զիմացուած արհեստական սկսանքը կը պարտաւորեն, յար և նման ընականի, որի մէջ Յիւստոս-Ռիւս (ըստ տարբերի), Ժամոյդ-Ռիւս, Էս սպասարհոստան-Ռիւս երախտարեալ: Սկսանքի մը կոչուած բերել հրամանութիւնը, երբ քայլով թեամբ կատարելապէս կը ըստ ժամանակին, ինչպէս նաև թիւնցուցիչ զեղեղու, և նորահնար ազգաններու միջոցաւ տառաց ցաւած արտաձեւ համար:

Թիւ 396 Մեծ-Փողոց Բերա (Նանիի գարեջրատան վրայի յարկ ճիւղը Ջրաղբազանց դէմ):

Գատաղիկ յամախորդը կրնան զիմիկ նաև իրենց ընակարանը թիւ 1 նոր բացուած իրիսով լի փողոց ամէն օր:

Յ. Գ. — Հաւասարելու համար Երուսաղի և Ամերիկայի առաջին կարգի առամարտը

